

**SFÂNTUL CUVIOS
ONUFRIE CEL MARE**

**VIȚA
ACATISTUL
PARACLISUL**

Îngrijită de *Asociația Filantropică
„Sfântul Onufrie”*
și tipărită cu ocazia împlinirii
a cinci ani de la fondarea Asociației

Cluj
2018

Judecătorul nedrept din pilda Mântuitorului trebuie apreciat că a făcut dreptate, măcar și din.. comoditate, pentru a scăpa de insistența văduvei. Ideea centrală este următoarea: Pentru a primi răspuns la rugăciune este important să perseverezi în rugăciune. Oamenii care se roagă o dată și apoi renunță nu primesc foarte multe răspunsuri. Credincioșii care doresc cu adevărat ca Domnul să le răspundă la rugăciuni trebuie să fie perseverenți. Pentru a întări acest adevăr Domnul Iisus folosește această pildă. În text, cuvintele: „judecătorul” și „judecătorul nedrept”, precizează că „cel nedrept” sau „omul nedrept”, era o persoană investită cu calitatea de a judeca; termenii „cel nedrept” și „omul nedrept” ar fi avut un conținut mult mai larg.

CUPRINS

Cuvânt înainte	5
Viața Sfântului Cuvios Onufrie cel Mare	
Originea și copilăria Sfântului.....	9
Mărturiile Cuviosului Pafnutie despre sfinții din pustia cea mai dinăuntru a Tebaidei din Egipt	
Introducere.....	19
Starețul cel adormit întru Domnul	22
Sfântul Timotei Pustnicul.....	24
Popasul Cuviosului Pafnutie la mănăstirea pustnicească.....	34
Sfântul Cuvios Onufrie cel Mare.....	36
Cei patru pustnici și cele cinci pâini.....	57
Colțul de rai și cei patru tineri frumoși	62
Frații-monahi de la schit.....	74
Acatistul Sfântului Cuvios Onufrie cel Mare	77
Paraclisul Sfântului și de Dumnezeu Purtătorului Onufrie Egipteanul	116

din ea lumânări pentru rugăciune și pentru luminarea sufletului, la fel și inima omului se încălzește prin acatiste și paraclise, cu dulci și înălțătoare cuvinte, ca să se aprindă în ea trăirea dragostei pentru Dumnezeu.

Fiecare acatist și fiecare paraclis deschid orizonturi noi în trăirile noastre duhovnicești. Acatistul Sfântului Onufrie cel Mare, tradus în română din limba slavonă, și paraclisul Sfântului, tradus din limba greacă, pe care le propunem creștinilor spre rugăciune, reprezintă prin sine texte de o frecvență duhovnicească foarte înaltă, îndreptate către măsura cerească de înălțimea îngerilor a Sfântului și pline de o evlavie deosebită pentru Sfântul Precucios Onufrie cel Mare. Anume o astfel de percepție și evlavie ne este necesară, pentru a avea o comunicare reală și vie cu Sfântul.

Viața Sfântului Cuvios Onufrie cel Mare

(pomenire la 12 iunie)

Originea și copilăria Sfântului

Sfântul Cuvios Onufrie cel Mare este un sfânt al creștinătății din primele veacuri, nevoitor al pustiei, care, prin viața sa duhovnicească de înălțime îngerească, a aflat har de la Dumnezeu și putere de rugăciune pentru cei ce caută mântuirea sufletului. Sfântul s-a născut pe la anul 320 în Persia (astăzi teritoriul Irakului și al Siriei), în familia unui împărat persan. Din mila lui Dumnezeu, acest mare sfânt din pruncie a fost crescut în mănăstire. Despre origi-

nea și copilăria Sfântului Onufrie cel Mare aflăm din *Viețile sfinților*, vol. X, luna iunie, ziua a douăsprezecea, următoarele:

«Un împărat oarecare al Persiei, numit de istorici Narsita, a trăit pe vremea când în Roma împărăția prea păgânul împărat Dioclețian. Acest Narsita se cunoaște din fapte, că ori era cu totul creștin, ori că nu era departe de creștinătate, căci se știe din istorie că au fost în acest fel unii din împărărații Persiei. Deci acest împărat, trăind cu împărăteasa multă vreme și neavând copii de parte bărbătească, dorea foarte mult și se ruga cu dinadinsul lui Dumnezeu ca să-i dăruiască un fiu. Iar Dumnezeu, ascultându-i rugăciunea, după mulți ani împărăteasa a zămislit pe acest mare plăcut al lui Dumnezeu și mare viețuitor de pustie, pe prea fericitul Onufrie.

Iar diavolul, care urăște neamul omenesc, văzând binele ce avea să fie după oarecare semne și voind a face împiedicare, ș-a închi-

puit în chipul unui om străin; și, venind la împărat, i-a zis: „Împărate, să știi că pruncul ce s-a zămislit în pântecul împărătesei tale nu este de la tine, ci de la unul din robii tăi. Dacă voiești să cunoști adevărul, să faci aceea ce-ți voi spune, adică: Când se va naște pruncul, să poruncești să se facă un foc mare și să arunci pe prunc într-însul, și de nu va arde, acesta va fi semnul că este fiul tău cu adevărat; iar de va arde, atunci să fii încredințat că este născut din desfrânare”.

Deci împăratul, încredințându-se acestor cuvinte diavolești, s-a mâniat foarte tare pe împărăteasa sa, însă ascundea în sine și se ținea ca să nu se cunoască până la vremea ce se cădea. Deci, împlinindu-se vremea nașterii împărătesei și născând un prunc de parte bărbătească, tatăl, în loc să se bucure de nașterea fiului său celui dăruit de Dumnezeu, s-a umplut de mâhnire și de întristare, a aprins un foc mare și a aruncat pe prunc în foc. Iar Atotputernicul Dumnezeu,

Care păzește pe prunci cu preaminunata Sa putere, a păzit și pe acest prunc nears de foc, viu și întreg. Dar nu numai aceasta, ci încă și alt lucru de mirare era cu puțință a se vedea; căci pruncul, aflându-se în foc, a ridicat către cer mânuțele sale cele mici și slabe, ca și cum s-ar ruga către Dumnezeu. Iar dacă tatăl copilului a văzut acest lucru minunat, s-a înspăimântat și a cunoscut că a fost amăgit de diavol. Deci scoțând pe prunc din foc nevătămat, îngerul Domnului s-a arătat împăratului certându-l că a crezut vicleșugul vrăjmașului celui înșelător. Și a poruncit îngerul să boteze pe prunc și să-l numească Onufrie, apoi să-l ducă în pustie unde-l va îndrepta Dumnezeu, căci pruncul va fi mare prieten și plăcut al Domnului. Deci împăratul îndată s-a sculat și, luând pruncul, s-a dus, după rânduiala lui Dumnezeu, către munții și pustietățile Egiptului.

Iar pe când mergeau, l-a întâmpinat o căprioară albă, fiind trimisă de Dumnezeu ca

să hrănească pruncul cu lapte cât va merge pe cale. Ea, alergând către împărat, a căzut înaintea lui în genunchi, ca și cum i se închina și, alăturându-se celor ce mergeau, călătorea împreună cu dânșii și-l hrănea pe prunc cu laptele ei. Iar tatăl pruncului, văzând acest lucru, se mira de purtarea de grijă a lui Dumnezeu pentru prunc și grăia: „Acum am cunoscut că fiul meu are să fie mare prieten și plăcut al lui Dumnezeu”. Deci mergând ei pe cale multă vreme, au ajuns la hotarele Tebaidei în țara Egiptului și, venind până la cetatea ce se numea Ermopoli, au aflat o mănăstire, nu departe de cetate, la un loc osebit și frumos.

Acea mănăstire se numea a Eritului și avea o sută de monahi îmbunătățiți. Și a poruncit Dumnezeu împăratului să lase acolo pe fiul său; iar avva mănăstirii aceleia se mira de venirea împăratului din Persia la dânșii; și l-a primit cu mare cinste. Iar împăratul a povestit avvei aceleia cu de-amănuntul toa-

te cele despre prunc și cum, cu porunca lui Dumnezeu, a venit la mănăstirea lor.

Iar avva, ascultând cu mirare cele povestite de împărat, a zis: „Cum și cine poate dintre noi să hrănească pruncul acesta care are trebuință de lapte de maică, căci în mănăstirea noastră nu poate intra nici o femeie?” Împăratul a răspuns: „Precum până aici l-a hrănit Dumnezeu prin căprioara aceea care a venit cu noi, tot așa și de aici înainte îl va hrăni aceeași căprioară, cât va avea trebuință de lapte”. Astfel, împăratul, dând pe fiul său lui Dumnezeu și încredințându-l părintelui, s-a întors la ale sale. Iar căprioara aceea a stat pe lângă mănăstire și a hrănit pe prunc până la vârsta de trei ani.

Iar după ce s-au împlinit acei trei ani, ea s-a dus în pustie și pruncul a început a se hrăni cu hrana cea de obște. Și după ce pruncul a ajuns la vârsta de șapte anișori, adeseori se ducea la trapeză și, cerând câte o bucățică de pâine, se ducea în tinda bise-

ricii, unde era zugrăvită icoana Preacuratei Născătoare de Dumnezeu, care ținea pe mâinile ei pe Domnul nostru Iisus Hristos. Deci, apropiindu-se Onufrie de icoană, fiind fără de răutate și cu neștiință sfântă, vorbea ca și cu un viu cu pruncul Hristos zugrăvit pe icoană, Care era ținut de mâinile cele feciorești ale Pururea Fecioarei. Și grăia astfel: „Și Tu ești mic precum sunt și eu, însă eu mă duc la trapeză, cer pâine la trapezar și mă mănânc, iar Tu nu mănânci niciodată. Pentru ce te chinuiești așa, nemâncând nimic? Iată, primește partea mea și mănâncă”. Iar pruncul Hristos cel închipuit pe icoană, ca și cum ar fi fost viu, întindea mânuța Sa și lua pâinea din mâinile lui Onufrie, care îl vedea pe El ca și cum o mânca.

O minune ca aceasta făcându-se nu o dată, nici de două ori, ci de multe ori, și trapezarul văzând pe prunc luând pâinea adeseori, a început a-l pândi să vadă ce face cu pâinea și unde o duce. Deci, văzându-l du-

mea, am acoperit cu ea trupul acelui mort și, săpând o groapă cu mâinile în peretele peșterii, am îngropat moaștele lui cu obișnuita cântare de psalmi, cu rugăciune și cu lacrimi. Apoi, gustând puțin din pâinea cea adusă de mine și din apă, m-am întărit și am rămas lângă mormântul acelui stareț (...)

Sfântul Timotei Pustnicul

Întâlnirea cu Sfântul Timotei Pustnicul:

Iar a doua zi, săvârșindu-mi rugăciunea, am pornit la cale spre pustia cea mai dinăuntru și, mergând câteva zile, am găsit o altă peșteră și am văzut pe dinaintea peșterii urme omenești și din aceasta am cunoscut că viețuiește cineva acolo. Și bătând și neprimind nici un răspuns, am intrat înăuntru și, negăsind pe nimeni, am ieșit afară,

gândind în mine că aici petrece un rob al lui Dumnezeu și s-a dus undeva în pustie. Deci am socotit să aștept la locul acela pe robul lui Dumnezeu, dorind să-l văd și să-l sărut întru Domnul. Și toată ziua am petrecut așteptând și cântând neîncetat psalmii lui David. Și am văzut că acel loc era foarte frumos și avea un finic cu roadele lui și un izvor mic cu apă vie și, minunându-mă de frumusețea acelui loc, doream ca și eu însumi să viețuiesc într-însul, de ar fi fost cu putință.

Iar când ziua se pleca spre seară, am văzut venind o cireada de bivoli, și un rob al lui Dumnezeu umblând între ei; și acela era Cuviosul Timotei pustnicul. Iar după ce s-au apropiat ei de mine, am văzut pe acel bărbat fără de îmbrăcăminte, acoperindu-și goliciunea trupului cu perii săi. Și venind el la locul unde stăteam și văzându-mă pe mine, mă socotea că sunt duh și nălucire și a stat la rugăciune; pentru că multe duhuri necura-

te îl ispiteau cu năluciri în acel loc, precum mi-a spus mie mai pe urmă. Iar eu i-am zis: „Pentru ce te înfricoșezi, robule al lui Iisus Hristos, Dumnezeuul nostru? Caută și vezi urmele mele, ca să știi, că sunt om ca și tine, pipăie-mă, căci sunt trup și sânge”. Atunci el, privind spre mine și cunoscând că sunt om, s-a liniștit, mulțumind lui Dumnezeu și zicând: „Amin”.

Deci s-a apropiat de mine, m-a sărutat și m-a dus în peștera sa, unde mi-a pus dinainte mâncare, poame de finic și apă curată de izvor și a gustat împreună cu mine. Și mă întreba, zicând: „Cum ai venit aici, frate?” Iar eu, arătându-i cugetul și gândul meu, i-am spus: „Vrând să-i văd pe robii lui Hristos, care viețuiesc în această pustie, am ieșit din mănăstirea mea și am venit aici; iar Dumnezeu nu m-a lipsit de dorirea mea, învrednicindu-mă a te vedea pe sfinția ta” (...)

Viața de mănăstire a lui Timotei Pustnicul:

Apoi l-am întrebat și eu pe el: „Părinte, cum ai venit aici, câți ani ai de când ești în această pustie, cu ce te hrănești și pentru ce ești gol, neîmbrăcându-te cu nimic?”

Iar el a început a-mi spune despre sine astfel: „Eu mai înainte am petrecut în viața de obște, în Tebaida, deprinzându-mă cu viața monahicească și slujind cu osârdie lui Dumnezeu, iar cu mâinile lucrând țesătoria. Odată gândul mi-a zis: «Să ieși din viața de obște, să petreci singur și să te ostenești lucrând, ca să primești mai multă plată de la Dumnezeu; pentru că poți din osteneala mâinilor tale, nu numai pe tine să te hrănești, ci să hrănești și pe săraci și pe frații cei străini să-i odihnești». Deci, ascultând cu dragoste gândul meu, am ieșit din viața de obște și mi-am făcut deosebi o chilie aproape de cetate și mă îndeletniceam